

TRENDRAPPORT KUST 2016-2017

Kerncijfers kusttoerisme

De focus in dit trendrapport ligt op de trend 2016-2017. Belangrijkste reden hiervoor is de trendbreuk in de vraagcijfers van FOD Economie vanaf 2015. Sinds 2015 bevreemt FOD Economie enkel nog de vergunde, aangemelde of erkende logies. Vooral bij jeugdlogies, vakantieparken en -centra, campings en vakantie-logies zorgt dit voor een trendbreuk. Vergelijkingen met de jaren daarvoor dienen dus met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. Vóór 2015 maakte Westtoer voor logiesvormen waarvoor FOD Economie niet over cijfers beschikte, waar mogelijk een inschatting. Deze inschattingen staan in dit rapport *cursief* afgedrukt.

Rekening houdend met het nieuwe logiesdecreet van april 2017 wordt de benaming 'gastenkamers' vervangen door 'B&B's'. Kamergebonden logies worden meegenomen in de categorie 'Vakantielogies/Kamerlogies'. De vraag op kortkampeerplaatsen van terreingebonden logies zijn opgenomen in de categorie 'Kortkampeerplaatsen'.

Logiesaanbod

In 2017 doet zich opnieuw een lichte toename voor in de beddenscapaciteit aan de Kust (+1%). De totale beddenscapaciteit bedroeg op 1 juli **617 287 personen**.

- De capaciteit in **vakantiewoningen** nam met bijna 1% toe tot **96 334 vakantiewoningen** met 481 670 bedden.
- In 2017 nam **de hotelcapaciteit** licht toe. Er zijn 7 hotels definitief (of tijdelijk) gestopt (hoofdzakelijk uit het 1* en 2* segment) en 1 uitbating is niet langer vergund als hotel. Daarnaast is 1 hotel terug actief en kreeg 1 uitbating een hotelvergunning. Er zijn ook 2 nieuwe hotels: Ibis Styles in Nieuwpoort (58 kamers) en Mercure in Blankenberge (64 kamers). Beide hotels openden in juni 2017 hun deuren. Globaal zijn er in 2017 4 hotels uit het aanbod verdwenen. Op 1 juli 2017 waren er aan de Kust **193 hotels**. Het aantal bedden steeg wel met 1% tot 13 536 bedden (in 5 937 kamers). Dit betekent dat de hotels die verdwenen, gemiddeld kleiner waren dan de nieuw bijgekomen hotels. De hotels in 2017 werden dus gemiddeld iets groter (tot bijna 31 kamers per hotel). Het merendeel van de hotels blijft echter eerder kleinschalig: 82% van de hotels heeft 50 kamers of minder en 37% is zelfs kleiner dan 15 kamers.
- Het aantal **B&B's** (van 1 tot 15 kamers) blijft relatief beperkt: **170 uitbatingen met 432 kamers** (een toename met 23 kamers of +6%).
- Het aantal **kampeerbedrijven** nam toe tot **100 bedrijven** die **4 204 kortkampeerplaatsen** en **21 861 langetermijnkampeerplaatsen** aan bieden. Sunpark in De Haan (met 506 langetermijnkampeerplaatsen en niet te verwarren met Sunparks) was blijkbaar reeds lang actief als verblijfpark en is sinds 2017 opgenomen als terreingelateerd logies. Poldervallei in Middelkerke kreeg een aparte vergunning voor het kampeerautoterrein. In Bredene kwam er een nieuw verblijfpark bij: Noordzee II (met 38 langetermijnkampeerplaatsen). Het aantal kortkampeerplaatsen nam af met 7 plaatsen, het aantal langetermijnkampeerplaatsen nam globaal met 2% toe (+466 plaatsen).

- De Kust beschikt over **43 uitbatingen voor jeugdlogies**, goed voor een beddencapaciteit van **5 565 personen**. Dit aanbod daalde met 3 uitbatingen (-105 in bedden of -2%). West-Hint in Middelkerke stopte (-46 bedden), Eastfield uit Koksijde is nu een aangemelde vakantiewoning (-55 bedden) en The Outsider – samen met Kraainest + Karel Cogge – uit Nieuwpoort is sinds 2017 opgenomen als 1 uitbating in het basisregister.
- In vergelijking met 2016 zijn er twee erkende **vakantiecentra** minder. Neutralia in Oostende (104 bedden) en Reigersnest in Koksijde (238 bedden) zijn sinds het nieuwe logiesdecreet respectievelijk erkend en aangemeld als kamergelateerd logies. De **15 uitbatingen** hebben ongeveer 4 733 bedden.
- **Twee vakantieparken** zorgen voor 800 huurvakantiewoningen.
- De beddencapaciteit in **vakantielogies/kamerlogies** is in 2017 sterk toegenomen tot **2 114 bedden**. (+ 1 403 bedden). Een belangrijke reden voor deze sterke toename zijn de nieuwe Holiday Suites in Blankenberge (41 kamers), in Westende (113 kamers – het vroegere vakantiecentrum Duinenzicht) en in Zeebrugge (34 kamers). Ook de wijziging van type van de vakantiecentra Neutralie en Reigersnest naar kamergelateerd logies spelen mee.

Ander toeristisch aanbod

- De Kust is verder voorzien van **27 watersportclubs** en **13 jachtclubs in vier kustjachthavens** met **3 553 ligplaatsen**.
- **38 musea/attracties** bieden een ruime keuze aan van attractieparken tot musea voor kunsten of historisch en ambachtelijke gerichte musea. Seasens in Oostende sloot eind 2015 voor onbepaalde tijd de deuren.

Vraag in logies

In de cijfers van FOD Economie zijn sinds 2012 de gastenkamers (B&B's) opgenomen en sinds 2014 ook vakantielogies. Dit zorgt voor een trendbreuk vanaf 2012 en opnieuw vanaf 2014. Sinds 2015 bevraagt FOD Economie enkel nog de vergunde, aangemelde of erkende logies (opnieuw een trendbreuk)¹. Het is dus van belang om de trends voldoende kritisch te bekijken. In de beschrijving hieronder leggen we de focus op de evolutie 2016-2017 die voor het commercieel logies wél volledig vergelijkbaar is.

¹ Voor de gastenkamers deed Westtoer tussen 2007 en 2011 een inschatting. Omdat FOD Economie enkel beschikt over de cijfers van de verhuurkantoren, doet Westtoer voor vakantiewoningen een inschatting van de verhuur via eigenaar of derde en van het tweedeverblijfsgebruik. Ook het tweedeverblijfsgebruik op de langetermijn-kampeerplaatsen wordt door Westtoer ingeschat.

De Kust staat in 2017 voor **5,4 miljoen aankomsten** en **27,0 miljoen overnachtingen** (zowel toerisme in commercieel logies als tweedeverblijfstoerisme).

- Globaal in het **commercieel logies** zijn er in 2017 **2,6 miljoen aankomsten** en **11,6 miljoen overnachtingen** (incl. directe verhuur goed voor 475 900 aankomsten en 3,4 miljoen overnachtingen). Het aantal aankomsten in commercieel logies houdt stand (+0% of +1 009), het aantal overnachtingen daalt wel (-6% of -689 077). De gemiddelde verblijfsduur in commercieel logies daalt in 2017 naar gemiddeld 4,5 nachten.
- Bij de **hotels** noteren we een status-quo in aankomsten en een lichte daling van 1% in overnachtingen. De gemiddelde verblijfsduur blijft stabiel op 2,0 nachten. Bij de **kortkampeerplaatsen** zien we een toename in aankomsten (+4%), maar een daling in overnachtingen (-9%). De gemiddelde verblijfsduur daalt verder van 4,5 naar 3,9 nachten. Bij de **vakantieparken en -centra** houdt het aantal gasten stand (+0% aankomsten), maar door een dalende gemiddelde verblijfsduur neemt ook hier het aantal overnachtingen af (-4%). Bij de **B&B's** (+2% aankomsten, +4% overnachtingen) en **jeugdlogies** (+2% aankomsten, +3% overnachtingen) is de tendens positief. Bij **vakantielogies** zien we een daling in aankomsten (-11%) en overnachtingen (-17%).
- Het aantal aankomsten en overnachtingen bij de verhuur van **vakantiewoningen via een verhuurkantoor** daalde met 3%. De gemiddelde verblijfsduur blijft 11,6 nachten in 2017. Bij de **directe verhuur** zien we een lichte toename in het aantal aankomsten (+1%). Door een sterke daling van de gemiddelde verblijfsduur (van 8,2 naar 7,2 nachten) neemt het aantal overnachtingen af met 12%.
- Het **tweedeverblijfsgebruik van vakantiewoningen** daalde in 2017 met 6%. De gemiddelde verblijfsduur daalde van gemiddeld 6,6 nachten naar 5,8 nachten. Het tweedeverblijfstoerisme in vakantiewoningen blijft een heel belangrijk onderdeel van het kusttoerisme met **1,9 miljoen aankomsten** en **11,1 miljoen overnachtingen**.
- Het **tweedeverblijfsgebruik van plaatsen die men huurt voor lange termijn op kampeerbedrijven** (langetermijnkampeerplaatsen) wordt ingeschat op **0,9 miljoen aankomsten** en **4,3 miljoen overnachtingen**.²
- Amper **5%** van de totale **aankomsten** en **3%** van **de overnachtingen** in commercieel logies aan de Kust zijn toe te wijzen aan **zakelijke doeleinden**. De Kust is bijna hoofdzakelijk een bestemming voor vakanties.
- De **gemiddelde bruto bezettingsgraad van de kusthotels** bedroeg in 2017 **50%** met de hoogste bezettingsgraad in juli (73%) en augustus (82%). Van de **121 hotels** die cijfers doorgeven aan Westtoer hebben **25 hotels** een bruto bezettingsgraad van **60% of meer**.

² Voor de inschatting van de vraag op de langetermijnkampeerplaatsen wordt voor 2016-2017 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 bij huurders van langetermijnkampeerplaatsen (update van een studie uit 2008). Daarin zagen we een toename van aankomsten en overnachtingen in vergelijking met 2008.

Ontwikkeling vraag in commercieel logies Kust naar herkomst

- 80% van de aankomsten in commercieel logies zijn binnenlands, 20% buitenlands. Van de overnachtingen zijn er 81% binnenlands en 19% buitenlands.
- De binnenlandse aankomsten zijn met 2% afgenomen, de binnenlandse overnachtingen met 9% gedaald (de gemiddelde verblijfsduur daalde van 4,9 naar 4,6 nachten).
- De buitenlandse aankomsten zijn met 10% gestegen en ook de buitenlandse overnachtingen namen 10% toe (de gemiddelde verblijfsduur bleef stabiel op gemiddeld 4,2 nachten).
- 38% van overnachtingen in commercieel logies in 2017 vindt plaats in de maanden juli en augustus.

Samenstelling en evolutie van de vraag van vakantiegangers in commercieel logies aan de Kust:

- De Belgische vakantiegangers zorgen voor 2,0 miljoen van de aankomsten en 9,2 miljoen van de overnachtingen met een gemiddelde verblijfsduur 4,7 nachten. In aankomsten zijn ze in vergelijking met 2016 met 3% afgenomen en in overnachtingen daalden ze met 9%.
- De buitenlandse vakantiegangers vertegenwoordigen 477 000 aankomsten (+9%) en 2,1 miljoen overnachtingen (+9%). De stijging doet zich voor bij alle buurlanden, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk waar de aankomsten verder dalen (-7%).
- De Duitse vakantiegangers zijn goed voor 129 000 aankomsten (+19%) en 683 000 overnachtingen (+24%). De gemiddelde verblijfsduur is derhalve iets toegenomen (van 5,1 naar 5,3 nachten). In aantal overnachtingen is Duitsland duidelijk de belangrijkste buitenlandse markt voor de Kust. De stijging op de Duitse markt is merkbaar bij zowel hotels, vakantiewoningen als kortkampeerplaatsen.
- De Franse vakantiegangers kenden in 2017 een toename tot 136 000 aankomsten (+4%), goed voor 463 000 overnachtingen (-4%). Zij zijn daarmee in aankomsten belangrijker dan de Duitse en de Nederlandse markt. Ze verblijven gemiddeld slechts 3,4 nachten op vakantie aan onze Kust.
- De dalende trend van de Nederlandse vakantiegangers zet zich in 2017 niet verder. Het aantal aankomsten neemt toe tot 109 000 (+9%) en het aantal overnachtingen tot 483 000 (+10%). Positief is ook dat de gemiddelde verblijfsduur van de Nederlanders stabiel blijft op gemiddeld 4,4 nachten.
- De Britse vakantiemarkt kende in 2017 opnieuw een achteruitgang. De Britse markt aan de Kust daalde tot een niveau van 37 600 aankomsten (-7%) en 122 000 overnachtingen (-4%). De gemiddelde verblijfsduur van de Britten bleef stabiel op 3,2 nachten.

- De **Luxemburgse markt** is een niet onbelangrijke markt. Deze markt kende opnieuw een toename, na de daling in 2016, tot **34 800 aankomsten** (+8%) en **145 100 overnachtingen** (+6%). De gemiddelde verblijfsduur bleef stabiel op **4,2 nachten**.

Dagtoerisme

- In 2017 kwamen **17,9 miljoen dagtoeristen** naar de Kust waarvan 34% in juli en augustus.

Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen

	In miljoen euro	In %
Bestedingen van vakantiegangers in commercieel logies	768,2	27,6
Bestedingen van tweede verblijvers (vakantiewoningen+ langetermijnkampeerplaatsen campings)	1 239,2	44,5
Bestedingen van dagtoeristen	693,7	24,9
Bestedingen meeting industrie (dag & verblijf)	60,0	2,2
Bestedingen bezoekers jachthavens (dag & verblijf)	22,1	0,8
TOTAAL	2 783,2	100,0

Deel 1: Aanbod

Tabel 1.1:
Capaciteit in bedden, logies Kust

Logiesvorm	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
Hotels	15 917	14 013	13 551	13 401	13 536	+135	2,2
B&B's	442	545	919	971	1 011	+40	0,2
Vakantieparken (centrale verhuur)	4 465	4 165	4 000	4 000	4 000	+0	0,6
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	19 406	14 910	15 288	15 509	15 441	-68	2,5
Vakantiecentra	7 750	7 252	4 999	5 077	4 733	-344	0,8
Jeugdlogies	4 914	5 281	5 728	5 670	5 565	-105	0,9
Vakantielogies/Kamerlogies	2 139	2 300	687	711	2 114	+1 403	0,3
Enkel commercieel gebruik	55 033	48 466	45 172	45 339	46 400	+1 061	7,5
Individuele vakantiewoningen	383 790	407 755	442 060	449 850	452 050	+2 200	73,2
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	26 260	28 290	29 105	29 145	29 620	+475	4,8
Langetermijnkampeerplaatsen	100 066	94 285	88 748	87 238	89 217	+1 979	14,5
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	510 116	530 330	559 913	566 233	570 887	+4 654	92,5
Totale beddencapaciteit	565 149	578 796	605 085	611 572	617 287	+5 715	100,0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.2:
Capaciteit hotels naar classificatie, Kust

Classificatie	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
*	76	45	14	11	9	-2	4,7
**	85	75	63	57	52	-5	26,9
***	114	107	99	99	102	+3	52,8
****	28	24	29	30	30	+0	15,5
Hotels	303	251	205	197	193	-4	100,0
*	1 300	834	398	358	301	-57	5,1
**	1 641	1 409	1 240	1 157	1 062	-95	17,9
***	3 043	2 977	3 000	2 977	3 134	+157	52,8
****	1 206	1 071	1 333	1 409	1 440	+31	24,3
Hotelkamers	7 190	6 291	5 971	5 901	5 937	+36	100,0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.3:
Capaciteit hotels naar grootte, Kust

Grootte	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
1 – 15 kamers	138	109	77	71	71	+0	36,8
16 – 50 kamers	137	118	97	94	88	-6	45,6
51 – 100 kamers	24	19	25	26	28	+2	14,5
>100 kamers	4	5	6	6	6	+0	3,1
Hotels	303	251	205	197	193	-4	100,0
1 – 15 kamers	1 402	1 110	770	722	723	+1	12,2
16 – 50 kamers	3 619	3 242	2 710	2 613	2 482	-131	41,8
51 – 100 kamers	1 645	1 300	1 705	1 780	1 946	+166	32,8
>100 kamers	524	639	786	786	786	+0	13,2
Hotelkamers	7 190	6 291	5 971	5 901	5 937	+36	100,0
Gemiddelde grootte hotels	23,7	25,1	29,1	30,0	30,8	-	-

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.4:
Capaciteit B&B's, Kust

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
<i>Aangemelde uitbatingen</i>	-	-	87	97	107	+10	62,9
<i>Vergunde uitbatingen</i>	-	-	52	57	60	+3	35,3
Uitbatingen in logiesdecreet	-	-	139	154	167	+13	98,2
Uitbatingen buiten logiesdecreet	83	105	11	6	3	-3	1,8
Uitbatingen	83	105	150	160	170	+10	100,0
<i>Aangemelde kamers</i>	-	-	156	173	195	+22	45,1
<i>Vergunde kamers</i>	-	-	198	223	232	+9	53,7
Kamers in logiesdecreet	-	-	354	396	427	+31	98,8
Kamers buiten logiesdecreet	197	243	32	13	5	-8	1,2
Kamers	197	243	386	409	432	+23	100,0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.5:
Capaciteit jeugdlogies en vakantiecentra, Kust

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Jeugdlogies						
Uitbatingen	43	44	46	46	43	-3
Kamers/ slaapzalen	1 030	1 176	1 128	1 128	1 114	-14
Vaste bedden­capaciteit	4 742	5 045	5 428	5 370	5 265	-105
Andere bedden­capaciteit	172	236	300	300	300	+0
Totale bedden­capaciteit	4 914	5 281	5 728	5 670	5 565	-105
Vakantiecentra						
Uitbatingen	35	31	16	17	15	-2
Kamers/ vakantiewoningen	2 490	2 385	1 595	1 620	1 493	-127
Totale bedden­capaciteit	7 750	7 252	4 999	5 077	4 733	-344

Bron: Westtoer, CJT en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.6:
Capaciteit op kampeerbedrijven en vakantieparken, Kust

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Kampeerbedrijven						
Uitbatingen	112	102	97	97	100	+3
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	5 299	4 104	4 149	4 211	4 204	-7
Langetermijnkampeerplaatsen (> 31 dagen)	24 362	22 978	21 715	21 395	21 861	+466
Totaal kampeerplaatsen	29 661	27 082	25 864	25 606	26 065	+459
Vakantieparken						
Uitbatingen	4	5	2	2	2	+0
Huurvakantiewoningen (volledig in centrale verhuur)	893	833	800	800	800	+0
Vakantiewoningen	1 067	1 299	437	437	437	+0
Totaal vakantiewoningen	1 960	2 132	1 237	1 237	1 237	+0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.7:
Capaciteit vakantiewoningen, Kust

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
Individuele vakantiewoningen	76 758	81 551	88 412	89 970	90 410	+440	93,9
Vakantiewoningen op tweede verblijf parken	4 185	4 359	5 384	5 392	5 487	+95	5,7
Vakantiewoningen op vakantieparken	1 067	1 299	437	437	437	+0	0,5
Totaal vakantiewoningen	82 010	87 209	94 233	95 799	96 334	+535	100,0
Herkomst eigenaars (excl. vakantiewoningen op vakantieparken)							
België	n.b.	79 266	86 951	88 509	89 242	+733	93,1
Duitsland	n.b.	2 306	2 227	2 189	2 117	-72	2,2
Nederland	n.b.	1 246	1 147	1 139	1 064	-75	1,1
Frankrijk	n.b.	1 460	1 436	1 377	1 297	-80	1,4
Luxemburg	n.b.	1 117	1 362	1 422	1 438	+16	1,5
Verenigd Koninkrijk	n.b.	95	111	123	117	-6	0,1
Niet-buurlanden	n.b.	420	562	603	622	+19	0,6
Totaal	80 943	85 910	93 796	95 362	95 897	+535	100,0

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen, Toerisme Vlaanderen en Westtoer

Tabel 1.8:
Watersport en musea/ attracties, Kust

	2015	2016	2017	2016-2017
Watersport				
Watersportclubs	27	27	27	+0
Jachtclubs	13	13	13	+0
Ligplaatsen in jachthavens	3 553	3 553	3 553	+0
Musea/ Attracties				
Attractieparken/ Rondvaarten	13	12	12	+0
Wetenschap / Natuur	5	5	5	+0
Kunsten	3	3	3	+0
Historisch	14	14	14	+0
Ambachtelijk	4	4	4	+0
Totaal musea/ attracties	39	38	38	+0

Bron: Westtoer en MDK

Deel 2: Vraag

NOOT BIJ INTERPRETATIE VRAAGCIJFERS

Voor een correcte interpretatie van de vraagcijfers 2015 in vergelijking met die van de jaren daarvoor, dient rekening gehouden te worden met volgende opmerking op de website van FOD Economie:

"Opgelet, er zijn een aantal veranderingen in 2015 ten opzichte van 2014:

- Ten gevolge van een verandering van het koninklijk besluit van 12 januari 2015, wordt het totaal aantal aangevers vanaf 2015 beperkt tot de vergunde, aangemelde, erkende of geautoriseerde logies. De aangevers die niet meer ondervraagd werden in 2015 vertegenwoordigden (voor heel België) 1 908 757 overnachtingen in 2014 op een totaal van 32 605 681 overnachtingen.*
- Er werd een nieuwe categorie toegevoegd: 'nace 55203 = Gites, vakantiewoningen en -appartementen'. De cijfers voor deze categorie zijn gebaseerd op een steekproef getrokken op provincieniveau, uitgezonderd de kust, waar de cijfers geleverd worden door de verhuurkantoren. Deze categorie omvat 6 165 589 overnachtingen in België in 2015.*

Om deze redenen is elke vergelijking met de voorgaande jaren onmogelijk."

In een aantal gevallen is er vanaf 2015 dus sprake van een trendbreuk, vooral bij jeugdlogies, vakantieparken & -centra, campings en vakantie-logies. Voor de niet-kustgemeenten is er ook een trendbreuk bij de cijfers van huurvakantiewoningen. De interpretatie van de evolutie dient dan ook met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. En de vergelijking van het totaal aantal aankomsten en overnachtingen kan niet zomaar gemaakt worden: een bepaalde daling of stijging is immers niet noodzakelijk een realiteit, maar kan het gevolg zijn van een gewijzigde methodologie in de bevraging van FOD Economie.

Rekening houdend met het nieuwe logiesdecreet van april 2017 wordt de benaming 'gastenkamers' vervangen door 'B&B's'. Kamergebonden logies worden meegenomen in de categorie 'Vakantielogies/Kamerlogies'. De vraag op kortkampeerplaatsen van terreingebonden logies zijn opgenomen in de categorie 'Kortkampeerplaatsen'.

Tabel 2.1:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (aankomsten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Hotels	901 255	831 662	983 162	962 992	963 749	+ 757
B&B's	25 645	30 816	42 370	44 490	45 458	+ 968
Vakantieparken	219 499	192 784	467 875	485 479	485 303	- 176
Vakantiecentra	380 395	384 816				
Jeugdlogies			159 312	172 572	175 452	+ 2 880
Kortkampeerplaatsen	123 434	128 971	113 694	111 709	116 169	+ 4 460
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	17 830	18 343	16 265	- 2 078
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	370 619	365 290	303 558	305 258	295 466	- 9 792
Commercieel logies excl. direct verhuur (FOD)	2 020 847	1 934 339	2 087 801	2 100 843	2 097 862	- 2 981
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	<i>559 323</i>	<i>557 167</i>	<i>470 630</i>	<i>471 920</i>	<i>475 910</i>	<i>+ 3 990</i>
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	2 580 170	2 491 506	2 558 431	2 572 763	2 573 772	+ 1 009
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	<i>1 746 357</i>	<i>1 739 014</i>	<i>2 052 160</i>	<i>2 062 100</i>	<i>1 928 900</i>	<i>- 133 200</i>
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	<i>616 960</i>	<i>616 796</i>	<i>597 570</i>	<i>839 370</i>	<i>856 390</i>	<i>+ 17 020</i>
Tweedeverblijfsgebruik	2 363 317	2 355 810	2 649 730	2 901 470	2 785 290	- 116 180
Totaal	4 943 487	4 847 316	5 208 161	5 474 233	5 359 062	- 115 171

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer. Voor de inschatting van de vraag bij de langetermijnkampeerplaatsen werd vanaf 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 (update van een studie uit 2008). Tot en met 2015 werden voor deze inschatting de resultaten van de studie uit 2008 gebruikt. Vergelijking van beide volumes dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.2:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (overnachtingen), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Hotels	2 128 449	1 886 087	1 979 602	1 923 467	1 900 647	- 22 820
<i>B&B's</i>	<i>58 983</i>	<i>70 876</i>	<i>81 602</i>	<i>83 467</i>	<i>87 145</i>	<i>+ 3 678</i>
Vakantieparken	1 101 581	949 721	1 710 145	1 781 279	1 718 782	- 62 497
Vakantiecentra	1 426 008	1 387 995				
Jeugdlogies			527 942	512 494	526 413	+ 13 919
Kortkampeerplaatsen	707 948	667 119	538 945	501 089	454 569	- 46 520
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	34 092	36 804	30 549	- 6 255
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 379 153	4 968 051	3 581 961	3 535 021	3 424 709	- 110 312
Commercieel logies excl. direct verhuur (FOD)	10 802 122	9 929 849	8 454 289	8 373 621	8 142 814	- 230 807
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	<i>5 517 221</i>	<i>4 987 014</i>	<i>3 901 330</i>	<i>3 867 090</i>	<i>3 408 820</i>	<i>- 458 270</i>
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	16 319 343	14 916 863	12 355 619	12 240 711	11 551 634	- 689 077
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	<i>13 300 362</i>	<i>12 469 672</i>	<i>13 609 780</i>	<i>13 576 680</i>	<i>11 138 550</i>	<i>-2 438 130</i>
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	<i>3 593 872</i>	<i>3 595 759</i>	<i>3 480 560</i>	<i>4 214 830</i>	<i>4 305 620</i>	<i>+ 90 790</i>
Tweedeverblijfsgebruik	16 894 234	16 065 431	17 090 340	17 791 510	15 444 170	-2 347 340
Totaal	33 213 577	30 982 294	29 445 959	30 032 221	26 995 804	-3 036 417

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer. Voor de inschatting van de vraag bij de langetermijnkampeerplaatsen werd vanaf 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 (update van een studie uit 2008). Tot en met 2015 werden voor deze inschatting de resultaten van de studie uit 2008 gebruikt. Vergelijking van beide volumes dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.3:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (gemiddelde verblijfsduur in nachten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Hotels	2,4	2,3	2,0	2,0	2,0	-
B&B's	2,3	2,3	1,9	1,9	1,9	-
Vakantieparken	5,0	4,9	3,7	3,7	3,5	-
Vakantiecentra	3,7	3,6				
Jeugdlogies			3,3	3,0	3,0	-
Kortkampeerplaatsen	5,7	5,2	4,7	4,5	3,9	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1,9	2,0	1,9	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,5	13,6	11,8	11,6	11,6	-
Commercieel logies excl. direct verhuur (FOD)	5,3	5,1	4,0	4,0	3,9	
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	9,9	9,0	8,3	8,2	7,2	-
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	6,3	6,0	4,8	4,8	4,5	-
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	7,6	7,2	6,6	6,6	5,8	-
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	5,8	5,8	5,8	5,0	5,0	-
Tweedeverblijfsgebruik	7,1	6,8	6,4	6,1	5,5	-
Totaal	6,7	6,4	5,7	5,5	5,0	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer. Voor de inschatting van de vraag bij de langetermijnkampeerplaatsen werd vanaf 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 (update van een studie uit 2008). Tot en met 2015 werden voor deze inschatting de resultaten van de studie uit 2008 gebruikt. Vergelijking van beide volumes dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.4:
Verblijfstoerisme commercieel logies naar doel, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 558 431	2 572 763	2 573 772	+1 009
Ontspanning, vakantie	2 449 121	2 405 698	2 459 227	2 461 091	2 444 400	-16 691
Conferenties, congres, seminaries	53 602	34 188	51 344	44 818	38 590	-6 228
Andere beroepsdoeleinden	77 447	51 620	47 860	66 854	90 782	+23 928
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	12 355 619	12 240 711	11 551 634	-689 077
Ontspanning, vakantie	15 998 033	14 725 781	12 127 565	11 990 774	11 265 708	-725 066
Conferenties, congres, seminaries	112 032	77 237	121 400	107 044	90 063	-16 981
Andere beroepsdoeleinden	209 278	113 845	106 654	142 893	195 863	+52 970
Gemiddelde verblijfsduur in nachten	6,3	6,0	4,8	4,8	4,5	-
Ontspanning, vakantie	6,5	6,1	4,9	4,9	4,6	-
Conferenties, congres, seminaries	2,1	2,3	2,4	2,4	2,3	-
Andere beroepsdoeleinden	2,7	2,2	2,2	2,1	2,2	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.5:
Bruto kamerbezettingsgraad hotels (in %), Kust

Maand	2017
Januari	24
Februari	31
Maart	36
April	56
Mei	54
Juni	67
Juli	73
Augustus	82
September	65
Oktober	46
November	34
December	32
Jaar	50
Aantal hotels in steekproef	121

Bron: Westtoer

Tabel 2.6:
Aantal hotels naar categorie van kamerbezettingsgraad hotels, Kust

Bruto bezettingsgraad	2017
70,0 en meer	10
60,0 – 69,9	15
50,0 – 59,9	20
40,0 – 49,9	27
30,0 – 39,9	26
Minder dan 30,0	23
Aantal hotels in steekproef	121

Bron: Westtoer

Tabel 2.7:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 558 431	2 572 763	2 573 772	+ 1 009
België	2 042 948	2 007 278	2 067 449	2 101 777	2 056 302	- 45 475
Nederland	166 106	152 447	112 434	105 072	114 533	+ 9 461
Duitsland	118 566	119 005	124 502	111 695	133 023	+ 21 328
Frankrijk	85 498	93 711	131 852	133 968	139 381	+ 5 413
Verenigd Koninkrijk	91 111	52 311	54 283	43 401	40 050	- 3 351
Luxemburg	36 108	34 833	35 344	33 526	36 853	+ 3 327
Niet-buurlanden	39 833	31 921	32 567	43 324	53 630	+ 10 306
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	12 355 619	12 240 711	11 551 634	- 689 077
België	13 527 477	12 532 984	10 344 318	10 276 801	9 397 314	- 879 487
Nederland	962 327	748 888	457 393	446 861	493 371	+ 46 510
Duitsland	725 190	706 696	601 961	559 760	693 398	+ 133 638
Frankrijk	474 135	423 029	499 120	487 595	468 939	- 18 656
Verenigd Koninkrijk	297 075	168 697	170 781	134 951	128 643	- 6 308
Luxemburg	199 308	185 044	146 255	139 030	151 065	+ 12 035
Niet-buurlanden	133 831	151 525	135 791	195 713	218 904	+ 23 191
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	4,8	4,8	4,5	-
België	6,6	6,2	5,0	4,9	4,6	-
Nederland	5,8	4,9	4,1	4,3	4,3	-
Duitsland	6,1	5,9	4,8	5,0	5,2	-
Frankrijk	5,5	4,5	3,8	3,6	3,4	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,2	3,1	3,1	3,2	-
Luxemburg	5,5	5,3	4,1	4,1	4,1	-
Niet-buurlanden	3,4	4,7	4,2	4,5	4,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.8:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij vakanties, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	2 449 121	2 405 698	2 459 227	2 461 091	2 444 400	- 16 691
België	1 950 661	1 942 866	1 990 987	2 024 314	1 967 331	- 56 983
Nederland	162 324	149 921	106 688	100 420	109 367	+ 8 947
Duitsland	114 400	115 402	120 750	108 442	129 034	+ 20 592
Frankrijk	82 402	91 181	128 519	130 486	136 017	+ 5 531
Verenigd Koninkrijk	75 839	47 310	50 442	40 316	37 589	- 2 727
Luxemburg	34 801	34 059	33 516	32 224	34 849	+ 2 625
Niet-buurlanden	28 694	24 959	28 325	24 889	30 213	+ 5 324
Overnachtingen	15 998 033	14 725 781	12 127 565	11 990 774	11 265 708	- 725 066
België	13 307 361	12 393 766	10 164 082	10 103 165	9 199 931	- 903 234
Nederland	954 001	743 334	447 508	438 534	483 202	+ 44 668
Duitsland	715 282	697 127	593 476	551 401	682 870	+ 131 469
Frankrijk	465 774	418 423	493 437	481 438	462 945	- 18 493
Verenigd Koninkrijk	252 446	155 413	163 354	127 742	122 144	- 5 598
Luxemburg	194 983	182 671	141 932	136 376	145 130	+ 8 754
Niet-buurlanden	108 186	135 047	123 776	152 118	169 486	+ 17 368
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,5	6,1	4,9	4,9	4,6	-
België	6,8	6,4	5,1	5,0	4,7	-
Nederland	5,9	5,0	4,2	4,4	4,4	-
Duitsland	6,3	6,0	4,9	5,1	5,3	-
Frankrijk	5,7	4,6	3,8	3,7	3,4	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,3	3,2	3,2	3,2	-
Luxemburg	5,6	5,4	4,2	4,2	4,2	-
Niet-buurlanden	3,8	5,4	4,4	6,1	5,6	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.9:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij zakentoeerisme, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	131 049	85 808	99 204	111 672	129 372	+ 17 700
België	92 287	64 412	76 462	77 463	88 971	+ 11 508
Nederland	3 782	2 526	5 746	4 652	5 166	+ 514
Duitsland	4 166	3 603	3 752	3 253	3 989	+ 736
Frankrijk	3 096	2 530	3 333	3 482	3 364	- 118
Verenigd Koninkrijk	15 272	5 001	3 841	3 085	2 461	- 624
Luxemburg	1 307	774	1 828	1 302	2 004	+ 702
Niet-buurlanden	11 139	6 962	4 242	18 435	23 417	+ 4 982
Overnachtingen	321 310	191 082	228 054	249 937	285 926	+ 35 989
België	220 116	139 218	180 236	173 636	197 383	+ 23 747
Nederland	8 326	5 554	9 885	8 327	10 169	+ 1 842
Duitsland	9 908	9 569	8 485	8 359	10 528	+ 2 169
Frankrijk	8 361	4 606	5 683	6 157	5 994	- 163
Verenigd Koninkrijk	44 629	13 284	7 427	7 209	6 499	- 710
Luxemburg	4 325	2 373	4 323	2 654	5 935	+ 3 281
Niet-buurlanden	25 645	16 478	12 015	43 595	49 418	+ 5 823
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	2,5	2,2	2,3	2,2	2,2	-
België	2,4	2,2	2,4	2,2	2,2	-
Nederland	2,2	2,2	1,7	1,8	2,0	-
Duitsland	2,4	2,7	2,3	2,6	2,6	-
Frankrijk	2,7	1,8	1,7	1,8	1,8	-
Verenigd Koninkrijk	2,9	2,7	1,9	2,3	2,6	-
Luxemburg	3,3	3,1	2,4	2,0	3,0	-
Niet-buurlanden	2,3	2,4	2,8	2,4	2,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.10:
Logiesvorm van Belgische vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	1 950 661	1 942 866	1 990 987	2 024 314	1 967 331	- 56 983
Hotels	581 810	571 147	712 535	701 838	677 958	- 23 880
<i>B&B's</i>	19 288	22 874	31 647	34 319	33 671	- 648
Vakantieparken	97 961	92 162	318 108	336 792	333 720	- 3 072
Vakantiecentra	331 092	340 644				
Jeugdlogies			143 764	154 208	157 825	+ 3 617
Kortkampeerplaatsen	83 937	87 351	75 834	80 453	81 124	+ 671
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	12 834	13 791	12 186	- 1 605
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	313 863	306 522	253 975	258 933	240 077	- 18 856
<i>Directe verhuur</i>	522 710	522 166	442 290	443 980	430 770	- 13 210
Overnachtingen	13 307 361	12 393 766	10 164 082	10 103 165	9 199 931	- 903 234
Hotels	1 322 831	1 253 344	1 359 191	1 326 022	1 272 323	- 53 699
<i>B&B's</i>	42 826	50 477	57 850	60 836	60 238	- 598
Vakantieparken	482 315	462 655	1 131 769	1 190 422	1 147 300	- 43 122
Vakantiecentra	1 279 555	1 274 070				
Jeugdlogies			484 650	468 605	483 126	+ 14 521
Kortkampeerplaatsen	509 322	479 352	386 305	371 929	324 034	- 47 895
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	23 490	26 434	21 874	- 4 560
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	4 611 041	4 235 622	3 061 657	3 030 267	2 867 616	- 162 651
<i>Directe verhuur</i>	5 059 471	4 638 246	3 659 170	3 628 650	3 023 420	- 605 230
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,8	6,4	5,1	5,0	4,7	-
Hotels	2,3	2,2	1,9	1,9	1,9	-
<i>B&B's</i>	2,2	2,2	1,8	1,8	1,8	-
Vakantieparken	4,9	5,0	3,6	3,5	3,4	-
Vakantiecentra	3,9	3,7				
Jeugdlogies			3,4	3,0	3,1	-
Kortkampeerplaatsen	6,1	5,5	5,1	4,6	4,0	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1,8	1,9	1,8	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,7	13,8	12,1	11,7	11,9	-
<i>Directe verhuur</i>	9,7	8,9	8,3	8,2	7,0	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.11:
Logiesvorm van buitenlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	498 460	462 832	468 240	436 777	477 069	+ 40 292
Hotels	232 118	202 018	203 171	176 326	183 847	+ 7 521
<i>B&B's</i>	6 357	7 942	9 666	8 963	10 661	+ 1 698
Vakantieparken	113 164	100 622	128 468	131 300	133 425	+ 2 125
Vakantiecentra	13 955	16 861				
Jeugdlogies			6 723	10 645	10 077	- 568
Kortkampeerplaatsen	39 497	41 620	37 679	31 154	34 895	+ 3 741
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	4 610	4 124	3 635	- 489
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	56 756	58 768	49 583	46 325	55 389	+ 9 064
<i>Directe verhuur</i>	36 613	35 001	28 340	27 940	45 140	+ 17 200
Overnachtingen	2 690 672	2 332 015	1 963 483	1 887 609	2 065 777	+ 178 168
Hotels	601 081	509 751	474 091	408 212	412 641	+ 4 429
<i>B&B's</i>	16 157	20 399	21 654	19 757	24 018	+ 4 261
Vakantieparken	598 800	487 066	526 578	557 529	529 192	- 28 337
Vakantiecentra	50 146	45 835				
Jeugdlogies			16 942	21 451	20 547	- 904
Kortkampeerplaatsen	198 626	187 767	151 982	128 482	129 371	+ 889
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	9 772	8 984	7 515	- 1 469
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	768 112	732 429	520 304	504 754	557 093	+ 52 339
<i>Directe verhuur</i>	457 750	348 768	242 160	238 440	385 400	+ 146 960
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,4	5,0	4,2	4,3	4,3	-
Hotels	2,6	2,5	2,3	2,3	2,2	-
<i>B&B's</i>	2,5	2,6	2,2	2,2	2,3	-
Vakantieparken	5,3	4,8	4,1	4,2	4,0	-
Vakantiecentra	3,6	2,7				
Jeugdlogies			2,5	2,0	2,0	-
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,5	4,0	4,1	3,7	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2,1	2,2	2,1	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13,5	12,5	10,5	10,9	10,1	-
<i>Directe verhuur</i>	12,5	10,0	8,5	8,5	8,5	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.12:
Logiesvorm van Nederlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	162 324	149 921	106 688	100 420	109 367	+ 8 947
Hotels	59 019	56 677	46 031	40 745	41 338	+ 593
B&B's	1 555	2 082	2 617	2 217	2 307	+ 90
Vakantieparken	50 251	45 821	24 153	26 667	26 248	- 419
Vakantiecentra	3 663	4 541				
Jeugdlogies			2 988	2 723	2 846	+ 123
Kortkampeerplaatsen	17 985	14 716	13 438	11 408	11 638	+ 230
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1 008	1 121	878	- 243
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	15 109	14 570	8 883	7 999	8 902	+ 903
<i>Directe verhuur</i>	<i>14 742</i>	<i>11 514</i>	<i>7 570</i>	<i>7 540</i>	<i>15 210</i>	<i>+ 7 670</i>
Overnachtingen	954 001	743 334	447 508	438 534	483 202	+ 44 668
Hotels	128 007	122 164	91 884	79 691	76 741	- 2 950
B&B's	3 316	4 472	5 033	4 386	4 794	+ 408
Vakantieparken	266 380	226 597	107 223	126 070	112 056	- 14 014
Vakantiecentra	9 130	11 077				
Jeugdlogies			7 057	6 466	6 188	- 278
Kortkampeerplaatsen	101 910	70 750	62 084	53 320	47 317	- 6 003
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1 911	2 165	1 569	- 596
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	212 299	182 775	103 266	97 826	104 477	+ 6 651
<i>Directe verhuur</i>	<i>232 959</i>	<i>125 499</i>	<i>69 050</i>	<i>68 610</i>	<i>130 060</i>	<i>+ 61 450</i>
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,9	5,0	4,2	4,4	4,4	-
Hotels	2,2	2,2	2,0	2,0	1,9	-
B&B's	2,1	2,1	1,9	2,0	2,1	-
Vakantieparken	5,3	4,9	4,4	4,7	4,3	-
Vakantiecentra	2,5	2,4				
Jeugdlogies			2,4	2,4	2,2	-
Kortkampeerplaatsen	5,7	4,8	4,6	4,7	4,1	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1,9	1,9	1,8	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,1	12,5	11,6	12,2	11,7	-
<i>Directe verhuur</i>	<i>15,8</i>	<i>10,9</i>	<i>9,1</i>	<i>9,1</i>	<i>8,6</i>	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.13:
Logiesvorm van Duitse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	114 400	115 402	120 750	108 442	129 034	+ 20 592
Hotels	43 441	40 382	44 145	38 840	42 499	+ 3 659
<i>B&B's</i>	2 475	3 080	3 461	3 494	4 351	+ 857
Vakantieparken	24 668	24 338	26 729	22 590	21 865	- 725
Vakantiecentra	2 402	2 935				
Jeugdlogies			1 133	1 481	1 621	+ 140
Kortkampeerplaatsen	9 975	11 683	12 649	10 871	13 305	+ 2 434
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1 053	824	857	+ 33
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21 870	23 463	24 460	23 362	30 546	+ 7 184
<i>Directe verhuur</i>	9 569	9 521	7 120	6 980	13 990	+ 7 010
Overnachtingen	715 282	697 127	593 476	551 401	682 870	+ 131 469
Hotels	127 115	118 826	120 309	104 680	113 864	+ 9 184
<i>B&B's</i>	6 994	8 922	9 787	9 464	11 764	+ 2 300
Vakantieparken	158 464	135 012	115 229	106 914	103 890	- 3 024
Vakantiecentra	6 141	8 703				
Jeugdlogies			4 060	3 728	3 691	- 37
Kortkampeerplaatsen	49 864	54 480	54 882	48 387	54 185	+ 5 798
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2 499	2 366	2 423	+ 57
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	269 533	272 035	233 670	224 202	274 353	+ 50 151
<i>Directe verhuur</i>	97 171	99 149	53 040	51 660	118 700	+ 67 040
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	4,9	5,1	5,3	-
Hotels	2,9	2,9	2,7	2,7	2,7	-
<i>B&B's</i>	2,8	2,9	2,8	2,7	2,7	-
Vakantieparken	6,4	5,5	4,3	4,7	4,8	-
Vakantiecentra	2,6	3,0				
Jeugdlogies			3,6	2,5	2,3	-
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,7	4,3	4,5	4,1	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2,4	2,9	2,8	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	11,6	9,6	9,6	9,0	-
<i>Directe verhuur</i>	10,2	10,4	7,4	7,4	8,5	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.14:
Logiesvorm van Franse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	82 402	91 181	128 519	130 486	136 017	+ 5 531
Hotels	25 934	31 052	36 953	34 859	36 426	+ 1 567
<i>B&B's</i>	779	946	1 475	1 511	1 550	+ 39
Vakantieparken	28 341	24 940	65 654	70 176	73 703	+ 3 527
Vakantiecentra	3 268	4 043				
Jeugdlogies			1 297	3 021	2 690	- 331
Kortkampeerplaatsen	5 652	9 016	4 265	3 134	3 945	+ 811
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	706	787	742	- 45
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	11 690	11 839	8 379	7 428	7 671	+ 243
<i>Directe verhuur</i>	6 738	9 345	9 790	9 570	9 290	- 280
Overnachtingen	465 774	418 423	493 437	481 438	462 945	- 18 493
Hotels	49 892	57 023	63 503	59 794	62 396	+ 2 602
<i>B&B's</i>	1 543	1 847	2 673	2 456	2 501	+ 45
Vakantieparken	117 463	96 082	242 237	248 877	243 465	- 5 412
Vakantiecentra	19 771	9 291				
Jeugdlogies			2 154	4 295	4 625	+ 330
Kortkampeerplaatsen	25 640	42 223	14 395	9 416	10 599	+ 1 183
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1 140	1 367	1 231	- 136
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	170 651	143 196	88 245	78 033	76 398	- 1 635
<i>Directe verhuur</i>	80 814	68 761	79 090	77 200	61 730	- 15 470
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,7	4,6	3,8	3,7	3,4	-
Hotels	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	-
<i>B&B's</i>	2,0	2,0	1,8	1,6	1,6	-
Vakantieparken	4,1	3,9	3,7	3,5	3,3	-
Vakantiecentra	6,0	2,3				
Jeugdlogies			1,7	1,4	1,7	-
Kortkampeerplaatsen	4,5	4,7	3,4	3,0	2,7	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1,6	1,7	1,7	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,6	12,1	10,5	10,5	10,0	-
<i>Directe verhuur</i>	12,0	7,4	8,1	8,1	6,6	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.15:
Logiesvorm van Britse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	75 839	47 310	50 442	40 316	37 589	- 2 727
Hotels	63 398	39 039	36 079	28 010	25 012	- 2 998
<i>B&B's</i>	702	739	692	592	779	+ 187
Vakantieparken	6 412	2 172	7 007	5 759	5 800	+ 41
Vakantiecentra	1 227	1 579				
Jeugdlogies			795	1 588	1 260	- 328
Kortkampeerplaatsen	2 778	2 793	3 671	2 741	2 854	+ 113
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	963	631	407	- 224
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	925	709	995	745	807	+ 62
<i>Directe verhuur</i>	397	279	240	250	670	+ 420
Overnachtingen	252 446	155 413	163 354	127 742	122 144	- 5 598
Hotels	186 756	116 119	99 544	74 285	64 618	- 9 667
<i>B&B's</i>	1 889	2 047	1 364	952	1 467	+ 515
Vakantieparken	36 114	11 116	32 213	27 083	25 586	- 1 497
Vakantiecentra	3 282	4 540				
Jeugdlogies			2 684	3 371	2 813	- 558
Kortkampeerplaatsen	9 641	9 007	9 169	7 308	7 247	- 61
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2 325	1 351	749	- 602
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13 156	10 028	12 595	9 892	9 034	- 858
<i>Directe verhuur</i>	1 608	2 556	3 460	3 500	10 630	+ 7 130
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,3	3,3	3,2	3,2	3,2	-
Hotels	2,9	3,0	2,8	2,7	2,6	-
<i>B&B's</i>	2,7	2,8	2,0	1,6	1,9	-
Vakantieparken	5,6	5,1	4,6	4,7	4,4	-
Vakantiecentra	2,7	2,9				
Jeugdlogies			3,4	2,1	2,2	-
Kortkampeerplaatsen	3,5	3,2	2,5	2,7	2,5	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2,4	2,1	1,8	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,2	14,1	12,7	13,3	11,2	-
<i>Directe verhuur</i>	4,1	9,2	14,4	14,0	15,9	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.16:
Logiesvorm van Luxemburgse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	34 801	34 059	33 516	32 224	34 849	+ 2 625
Hotels	18 509	19 099	22 632	20 194	20 943	+ 749
<i>B&B's</i>	491	661	584	523	625	+ 102
Vakantieparken	3 104	2 976	1 992	3 201	2 963	- 238
Vakantiecentra	1 729	1 942	83	488	369	- 119
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	1 054	1 188	1 122	1 096	1 139	+ 43
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	291	386	329	- 57
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 592	5 560	4 672	4 196	4 321	+ 125
<i>Directe verhuur</i>	4 322	2 633	2 140	2 140	4 160	+ 2 020
Overnachtingen	194 983	182 671	141 932	136 376	145 130	+ 8 754
Hotels	58 252	59 055	60 876	54 651	57 448	+ 2 797
<i>B&B's</i>	1 575	2 040	1 215	1 202	1 318	+ 116
Vakantieparken	17 875	16 128	7 130	14 471	11 469	- 3 002
Vakantiecentra	8 178	8 294	240	1 272	1 026	- 246
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	5 170	5 767	5 827	5 501	4 749	- 752
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	674	875	716	- 159
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	68 584	66 803	47 270	39 774	40 894	+ 1 120
<i>Directe verhuur</i>	35 349	24 584	18 700	18 630	27 510	+ 8 880
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,6	5,4	4,2	4,2	4,2	-
Hotels	3,1	3,1	2,7	2,7	2,7	-
<i>B&B's</i>	3,2	3,1	2,1	2,3	2,1	-
Vakantieparken	5,8	5,4	3,6	4,5	3,9	-
Vakantiecentra	4,7	4,3	2,9	2,6	2,8	-
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	4,9	4,9	5,2	5,0	4,2	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2,3	2,3	2,2	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	12,0	10,1	9,5	9,5	-
<i>Directe verhuur</i>	8,2	9,3	8,7	8,7	6,6	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.17:
Logiesvorm van vakantiegangers uit niet-buurlanden in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	28 694	24 959	28 325	24 889	30 213	+ 5 324
Hotels	21 817	15 769	17 331	13 678	17 629	+ 3 951
<i>B&B's</i>	355	434	837	626	1 049	+ 423
Vakantieparken	388	375	2 933	2 907	2 846	- 61
Vakantiecentra	1 666	1 821				
Jeugdlogies			427	1 344	1 291	- 53
Kortkampeerplaatsen	2 053	2 224	2 534	1 904	2 014	+ 110
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	589	375	422	+ 47
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	1 570	2 627	2 194	2 595	3 142	+ 547
<i>Directe verhuur</i>	845	1 709	1 480	1 460	1 820	+ 360
Overnachtingen	108 186	135 047	123 776	152 118	169 486	+ 17 368
Hotels	51 059	36 564	37 975	35 111	37 574	+ 2 463
<i>B&B's</i>	840	1 071	1 582	1 297	2 174	+ 877
Vakantieparken	2 504	2 131	22 546	34 114	32 726	- 1 388
Vakantiecentra	3 644	3 930				
Jeugdlogies			747	2 319	2 204	- 115
Kortkampeerplaatsen	6 401	5 540	5 625	4 550	5 274	+ 724
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	1 223	860	827	- 33
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	33 889	57 592	35 258	55 027	51 937	- 3 090
<i>Directe verhuur</i>	9 849	28 219	18 820	18 840	36 770	+ 17 930
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,8	5,4	4,4	6,1	5,6	-
Hotels	2,3	2,3	2,2	2,6	2,1	-
<i>B&B's</i>	2,4	2,5	1,9	2,1	2,1	-
Vakantieparken	6,5	5,7	7,7	11,7	11,5	-
Vakantiecentra	2,2	2,2				
Jeugdlogies			1,7	1,7	1,7	-
Kortkampeerplaatsen	3,1	2,5	2,2	2,4	2,6	-
Vakantielogies/Kamerlogies	-	-	2,1	2,3	2,0	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21,6	21,9	16,1	21,2	16,5	-
<i>Directe verhuur</i>	11,7	16,5	12,7	12,9	20,2	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.18:
Herkomst van tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	1 746 357	1 739 014	2 052 160	2 062 100	1 928 900	- 133 200
België	1 632 433	1 644 244	1 935 220	1 946 360	1 793 340	- 153 020
Nederland	38 911	33 535	33 530	33 050	30 250	- 2 800
Duitsland	24 533	17 020	29 840	29 110	39 660	+ 10 550
Frankrijk	33 545	26 217	33 600	33 590	33 940	+ 350
Verenigd Koninkrijk	1 439	1 156	1 240	1 250	3 040	+ 1 790
Luxemburg	10 136	12 702	14 660	14 620	22 330	+ 7 710
Niet-buurlanden	5 360	4 140	4 070	4 120	6 340	+ 2 220
Overnachtingen	13 300 363	12 469 672	13 609 780	13 576 680	11 138 550	-2 438 130
België	12 086 567	11 554 667	12 631 990	12 607 930	9 881 350	-2 726 580
Nederland	438 507	299 851	320 360	314 970	249 750	- 65 220
Duitsland	251 915	173 835	246 030	238 730	377 030	+ 138 300
Frankrijk	253 487	186 392	196 530	197 730	309 340	+ 111 610
Verenigd Koninkrijk	17 564	10 162	11 430	11 590	32 120	+ 20 530
Luxemburg	114 114	155 919	141 220	135 710	204 220	+ 68 510
Niet-buurlanden	138 209	88 846	62 220	70 020	84 740	+ 14 720
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	7,6	7,2	6,6	6,6	5,8	-
België	7,4	7,0	6,5	6,5	5,5	-
Nederland	11,3	8,9	9,6	9,5	8,3	-
Duitsland	10,3	10,2	8,2	8,2	9,5	-
Frankrijk	7,6	7,1	5,8	5,9	9,1	-
Verenigd Koninkrijk	12,2	8,8	9,2	9,3	10,6	-
Luxemburg	11,3	12,3	9,6	9,3	9,1	-
Niet-buurlanden	25,8	21,5	15,3	17,0	13,4	-

Bron: Westtoer

Tabel 2.19:

Spreiding van verblijfstoerisme in commercieel logies (overnachtingen) over het jaar, Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Januari	248 660	185 961	177 843	194 925	184 611	-10 314
Februari	447 554	356 923	398 532	413 085	336 670	-76 415
Maart	532 758	417 241	482 848	647 749	445 805	-201 944
April	1 744 971	1 422 757	1 284 047	1 086 064	1 063 149	-22 915
Mei	1 354 081	1 346 741	1 046 505	1 032 498	879 549	-152 949
Juni	1 897 227	1 587 730	1 266 491	1 207 383	1 179 263	-28 120
Juli	2 856 591	2 689 221	2 232 460	2 206 642	2 143 915	-62 727
Augustus	2 949 492	3 027 411	2 352 977	2 341 555	2 276 449	-65 106
September	1 876 967	1 573 536	1 141 459	1 197 884	1 157 784	-40 100
Oktober	923 617	798 356	757 622	802 964	791 740	-11 224
November	616 683	629 692	447 855	420 235	400 693	-19 542
December	870 742	881 294	766 980	689 727	692 006	+2 279
Totaal	16 319 343	14 916 863	12 355 619	12 240 711	11 551 634	-689 077
% jul / aug commercieel logies	35,6	38,3	37,1	37,2	38,3	-
% jul / aug tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	31,6	33,3	29,8	30,3	40,7	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.20:

Bezoekers aan attracties, Kust

	2015	2016	2017	2016-2017
Januari	29 796	33 382	53 916	+20 534
Februari	40 745	57 602	45 192	-12 410
Maart	61 905	100 102	65 197	-34 905
April	289 328	208 255	317 619	+109 364
Mei	303 864	237 839	239 355	+1 516
Juni	241 775	223 648	241 005	+17 357
Juli	400 566	399 057	393 944	-5 113
Augustus	490 068	458 408	468 271	+9 863
September	171 021	185 561	171 735	-13 826
Oktober	140 674	189 480	182 680	-6 800
November	147 814	148 381	143 578	-4 803
December	145 427	116 495	110 240	-6 255
Totaal	2 462 983	2 358 210	2 432 732	+74 522
% juli / augustus	36,2	36,4	35,4	-
Aantal attracties in steekproef	30	30	30	-

Volgende attracties werden opgenomen:

Knokke-Heist: For Freedom Museum, Het Zwin (sinds september 2013 slechts beperkt toegankelijk tot aan de opening - zomer 2016) en Sincfala.

Zeebrugge: Maritiem Themapark Seafront en Rederij Franlis.

Blankenberge: Belle Epoque, Serpentarium, Storms en Zuivelmuseum.

Oostende: Albatros Noordzee Cruises, Amandine, Fort Napoleon, Franlis Zeetochten, James Ensorhuis, Mercator, Mu.Zee, Provinciedomein Raversyde, Stadsmuseum en Stedelijk Noordzee Aquarium.

Middelkerke: Kusthistories en Les Zéphyrs.

Nieuwpoort: Albert I Monument/Westfront.

Koksijde: Abdijmuseum Ter Duinen, BC Doornpanne, NAVIGO Nat.Visserijmuseum en Zuidabdijmolen.

De Panne: BC De Nachtegaal, Cultuurhuis De Scharbillie, Plopsaland en Plopsaqua (open sinds maart 2015).

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Tabel 2.21:
Aantal dagtoeristen naar de Kust

	2007	2009	2015	2016	2017	2016-2017
Januari	607 000	569 000	419 000	453 000	433 000	-19 000
Februari	815 000	798 000	705 000	574 000	566 000	-8 000
Maart	1 061 000	1 084 000	904 000	966 000	976 000	+10 000
April	2 346 000	2 016 000	1 909 000	1 418 000	1 941 000	+523 000
Mei	1 653 000	1 970 000	1 779 000	1 765 000	1 685 000	-80 000
Juni	1 483 000	1 612 000	1 669 000	1 353 000	1 839 000	+486 000
Juli	2 919 000	3 028 000	2 780 000	3 022 000	2 887 000	-135 000
Augustus	3 332 000	3 719 000	3 456 000	3 334 000	3 253 000	-81 000
September	1 453 000	1 337 000	1 127 000	1 634 000	1 360 000	-274 000
Oktober	1 041 000	989 000	1 099 000	1 273 000	1 241 000	-32 000
November	605 000	800 000	916 000	956 000	1 009 000	+53 000
December	697 000	687 000	945 000	872 000	731 000	-140 000
Totaal	18 012 000	18 607 000	17 707 000	17 618 000	17 921 000	+303 000
% juli / augustus	34,7	36,3	35,2	36,1	34,3	-

Bron: Westtoer onderzoek en meetsysteem

Tabel 2.22:
Aantal gebruikers overzetboten, Kust

	Nieuwpoort				Oostende			
	2015	2016	2017	2016-2017	2015	2016	2017	2016-2017
Januari	3 200	4 587	6 562	+1 975	11 385	17 024	19 415	+2 391
Februari	12 327	4 897	5 821	+924	24 265	21 039	23 555	+2 516
Maart	11 613	9 539	8 060	-1 479	26 034	36 093	43 268	+7 175
April	35 755	25 521	48 658	+23 137	52 656	47 260	89 676	+42 416
Mei	31 342	21 366	24 677	+3 311	58 693	64 295	74 214	+9 919
Juni	30 758	10 411	14 735	+4 324	55 310	51 485	68 749	+17 264
Juli	55 184	71 328	53 149	-18 179	91 056	120 202	115 182	-5 020
Augustus	65 834	66 872	62 541	-4 331	108 573	112 693	118 300	+5 607
September	33 349	11 408	26 655	+15 247	46 942	63 445	61 617	-1 828
Oktober	10 259	14 414	10 504	-3 910	44 614	48 429	45 500	-2 929
November	13 050	11 445	10 814	-631	28 845	29 128	33 917	+4 789
December	7 787	7 140	4 839	-2 301	30 675	26 676	21 625	-5 051
Totaal	310 458	258 928	277 015	+18 087	579 048	637 769	715 018	+77 249
% juli / augustus	39,0	53,4	41,8	-	34,5	36,5	32,7	-

Bron: MDK

Deel 3: Omzet en bestedingen

Tabel 3.1:
Omzet uit bestedingen van toeristen, Kust

	2017 in miljoen euro	2017 in %
Hotels	180,6	6,5
B&B's	8,4	0,3
Vakantiecentra & -parken	118,3	4,3
Kortkampeerplaatsen	20,4	0,7
Jeugdlogies	25,3	0,9
Vakantielogies/Kamerlogies	2,1	0,1
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	210,3	7,6
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	202,8	7,3
Commercieel logies (vakantiegangers)	768,2	27,6
Vakantiewoningen	1 060,2	38,1
<i>Variabel</i>	464,9	16,7
<i>Vast</i>	595,3	21,4
Langetermijnkampeerplaatsen	179,0	6,4
<i>Variabel</i>	120,8	4,3
<i>Vast</i>	58,2	2,1
Tweedeverblijfstoerisme	1 239,2	44,5
Jachthavens	22,1	0,8
Dagtoerisme	693,7	24,9
Meeting industrie	60,0	2,2
Totale bestedingen	2 783,2	100,0

Bron: Westtoer

Tabel 3.2:
Directe bestedingen (per persoon) van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in euro), 2017

	Dagtoeristen (excl. deze die met autocar komen)	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	0,00	30,59	-
Terras, tearoom, café en snacks	23,00	17,86	17,27
Aankopen voedingen en drank	1,00	7,71	12,30
Algemene shopping	10,00	8,09	10,36
Transport	3,00	0,86	0,48
Andere	1,00	2,43	1,33
Per persoon/dag of nacht	39,00	67,55	41,74
Per persoon/per verblijf	39,00	311,31	242,08

Bron: Westtoer

Tabel 3.3:
Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in miljoen euro), 2017

	Dagtoeristen (excl. deze die met autocar komen)	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	0,0	348,3	0,0
Terras, tearoom, café en snacks	408,3	202,6	192,4
Aankopen voedingen en drank	24,7	88,0	137,0
Algemene shopping	181,6	91,9	115,4
Transport	47,5	9,7	5,3
Andere	21,2	27,8	14,6
Directe bestedingen (o.b.v. variabele bestedingen pppn)	683,4	768,2	464,9
Vaste bestedingen op jaarbasis	-	-	595,3

Bron: Westtoer

Tabel 3.4:

Alternatieve inschatting op basis van omzet uit bestedingen van kusttoeristen voor 2017

1 VTE directe werkgelegenheid per 100 000 euro en 0,5 VTE indirecte werkgelegenheid

	2017
Directe werkgelegenheid	27 832
Indirecte werkgelegenheid	13 916
Totale werkgelegenheid	41 748

Bron: Westtoer

Deel 4: Logiescapaciteit naar kustgemeente

Tabel 4.1:
Capaciteit in bedden per kustgemeente, 2017

Logiesvorm	DP	Kok	NP	Mid	O'de	Bre	DH	Bla	Zee	KH	Kust
Hotels	1 112	529	1 036	977	4 172	189	1 138	2 437	240	1 706	13 536
B&B's	44	161	140	54	118	9	245	84	0	156	1 011
Vakantieparken (centrale verhuur)	0	1 415	0	0	0	0	2 585	0	0	0	4 000
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	4 084	304	1 892	3 533	248	1 841	2 257	738	0	544	15 441
Vakantiecentra	0	486	1 031	80	1 517	0	0	1 619	0	0	4 733
Jeugdlogies	826	1 665	731	521	369	801	312	260	0	80	5 565
Vakantielogies/Kamerlogies	111	262	34	687	271	10	104	402	179	54	2 114
Enkel commercieel gebruik	6 177	4 822	4 864	5 852	6 695	2 850	6 641	5 540	419	2 540	46 400
Individuele vakantiewoningen	37 445	72 460	45 895	72 080	42 935	6 635	31 810	32 440	3 445	106 905	452 050
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	2 165	7 810	3 405	6 850	0	3 335	6 055	0	0	0	29 620
Langetermijnkampeerplaatsen	1 760	3 266	2 564	26 057	1 136	21 771	24 303	4 856	0	3 504	89 217
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	41 370	83 536	51 864	104 987	44 071	31 741	62 168	37 296	3 445	110 409	570 887
Totale bedden capaciteit	47 547	88 358	56 728	110 839	50 766	34 591	68 809	42 836	3 864	112 949	617 287

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Gegevens uit deze uitgave mogen openbaar worden gemaakt mits uitdrukkelijke bronvermelding.

westtoer

Westtoer apb
Koning Albert I laan 120
8200 Sint-Michiels (Brugge)
Tel. +32 50 30 55 00
Fax +32 50 30 55 90
www.westtoer.be
info@westtoer.be

genieten in
west-vlaanderen